ESPERANTO EN AFRIKO

Numero 7
(2008: 3)

Bulteno de la
Afrika Komisiono de UEA

Karaj gelegantoj,

Okazintaĵoj dum la pasintaj kvar monatoj estas tiel riĉaj ke la redaktantaro decidas dediĉi du numerojn por la sama temo: renkontiĝo (ILEI-konferenco kaj UK 2008). Dum la sesa numero traktis pri impresoj de partoprenintoj en UK kaj ILEI-konferenco, la sepa (tiu ĉi) traktas pri raportoj el oficialaj kaj neoficialaj fontoj. Ni kaptos la okazon por prijuĝi enhavon de raporto el diversaj vidpunktoj. La ILEI-konferenco estis bela okazo por Afriko pripensi, ĉu eblos iam aranĝi Universalan Kongreson tie.

La redaktantaro

***

ILEI-KONFERENCO EN AFRIKO: RAPORTOJ

LA AFRIKA OFICEJO RAPORTAS

Plantado de arbo por memorigi la ILEI-konferencon en Benino. La foto montras André, Bernard, Emile kaj Vihou el Codji.

Finfine okazis la konferenco de ILEI en Afriko, en Benino, en la urbo Portonovo. Partoprenis konferencanoj el jenaj landoj: Nederlando, Francujo, Japanujo, Ĉeĥujo, Britujo, Aŭstralio, Litovujo, Italujo, Togolando, Benino, Ebura Bordo, Burundo, Ganao. Vojaĝkostoj de iuj el la afrikaj partoprenintoj estis subvenciitaj de UEA. Finfine kontribuis UEA al la konferenco per iom malpli ol 3000 eŭroj. Entute 42 partoprenantoj ĝuis ĝin. La 30-an de julio 2008 malfermiĝis la konferenco per la levo de la verda flago. Estis kantita varme la himno "La Espero" ĉeeste de reprezentanto

de la urbestro. Solene estis prezentitaj la oficialaj salutmesaĝoj: de UEA fare de Hori Yasuo, de ILEI fare de Isikawa Tieko, de LKK fare de Charles Alofa, kaj de la Afrika Oficejo de UEA fare de Francis Agbenou. Tuj poste okazis la akcepto de la urbestro al la esperantista delegitaro kaj tutamikeca komuna manĝo. Poste Renée Triolle prelegis pri homaj rajtoj, Jean-Pierre Boulet pri plantoj kaj vitaminoj, Vladka Chvátalová pri lingvaj festivaloj. Okazis lingvaj ludoj sub la gvido de Ana Montesinos, prezento de la projekto "Mondo-rondo" de Latifou Gbadamassi, kaj ekzamenoj sub la gvido de Mireille Grosjean. La konferenco bele buntiĝis je multaj aktivecoj rilate al lingvo-kono, okazoj renkonti nekonatajn amikojn, kaj kultura festivalo dum kiu rava koncerto estis prezentita de Mayuko Tazima kaj de Hori Yasuo, kiuj dancigis ĉiujn konferencanojn je la sono de japana gitaro. La tuta ĉambro entuziasmiĝis, kaj aŭdeblis ĉie kantkrioj kaj dancpaŝoj. Okazis ĉefe multaj diskutoj pri la plibonigo de la situacio de Esperanto en Afriko. Ĉiuj konferencanoj multe ĝojas pro tiu bela evento, kiu ebligis al ili pli koni la evoluon de Esperanto en Afriko ĝenerale kaj en diversaj afrikaj landoj aparte. La 5-an de aŭgusto 2008 okazis la solena fermo per oficiala voĉo de Aida Čižikaitė, ILEI-estrarano pri konferencoj. Intertempe arbido estis plantita por memorigi la eventon (vd. foton sur antaŭa paĝo). La Afrika Oficejo dankas al UEA, al ILEI kaj al ĉiuj, kiuj materie kaj finance helpis ĉi tiun konferencon. Estis omaĝo al Esperanto, omaĝo al Afriko, omaĝo al ILEI kaj al UEA. Soifas ĉiuj regustumi tiajn eventojn en Afriko.

Francis Agbenou

41-A ILEI-KONFERENCO SUB FOKUSO DE TOGOLANDANINO

La ĉi-jara konferenco de ILEI okazis en Portonovo, Benino de la 29-a de julio ĝis la 5-a de aŭgusto 2008, kun la partopreno de geesperantistoj el Afriko, Azio kaj Eŭropo. En la unua tago de la aranĝo, post alveno de la konferencanoj, komenciĝis sub la gvido de Tieko Isikawa interkona vespero, dum kiu ĉiuj sin prezentis kaj interparolis en etoso amikeca. Merkredo, la 30-a de julio estis dediĉita al la oficiala inaŭguro de la konferenco. Ĝi ekis per la hiso de Esperanta flago kaj kantado de "La Espero". Sekvis paroladetoj de diversaj eminentuloj: unue de Hori Yasuo kaj Renée Triolle, reprezentantoj respektive de UEA kaj ILEI; poste de Privas Tchikpe, pioniro de la benina E-movado; kaj fine de Adelabu Saibu, je la nomo de la urbestro de Portonovo. Ĉi-lasta sciigis al partoprenantoj la antaŭajn nomojn (Adjacé, Hogbonou), kiujn havis la urbo "porto-Novo", riĉa pro siaj Songhai-centro, preĝejo, moskeo, vendejo kaj manĝoj diversaj. Por fini li deziris, ke dua tia konferenco okazu en sia lando. Indas mencii la sinsekvajn intervenojn de s-roj François Houssounou (LKK-ano), Latifou Gbadamassi (LKK-ano), kaj Francis Kodjovi Agbenou (oficisto en Afrika Oficejo), kiuj prezentis raportojn pri siaj respektivaj agadoj. Tuj poste, efektiviĝis entute tri prelegoj. Renée Triolle informis pri kio estas Unesko, kaj pri ties rilatoj kaj kunlaboro kun UEA. Hori Yasuo parolis pri la E-movado en Azio, montrante mapon pri tio. Jean Pierre Boulet gvidis diskutojn, unue rilate edukadon en Afriko kaj la manieron en kiu patrino devas prizorgi filinon, kaj due pri herboj/plantoj uzeblaj en kuirado kaj kuracado, kaj pri kiel utiligi ilin. Tiam venis la momento ekzameniĝi: Mireille Grosjean, respondeculino pri la organizado de la Internaciaj Ekzamenoj de ILEI/UEA, anoncis ke la ekzamenoj estas ĉi-okaze senpagaj. De la gramatika antaŭtesto ĝis la parola parto, la kandidatoj laboris dum tri tagoj, kaj ĉe la fino la sukcesintoj ricevis atestilojn. Aliaj eroj de tiu inaŭgura tago estas "la konversacia kaj amika rondoj", kies prizorgantoj intervenis preskaŭ ĉiutage. La laboroj de ĵaŭdo (la 31-a de julio) komenciĝis jene: Ana Montesinos enkondukis siajn lingvajn ludojn por la klasĉambro, prezentante diversajn tipojn de bildludoj, kio

permesis al ĉeestantoj elekti tia(j)n aŭ tia(j)n objektojn uzeblajn en siaj respektivaj landoj. Scio pri manĝoj kaj manĝkutimoj de la ĉeestantoj laŭ ties landoj aldoniĝis al ŝia laboro en alia tago. Vladka Chvátalová, traktante sian temon "Lingva festivalo – multlingva renkontiĝo kaj dialogo inter kulturoj", informiĝis de partoprenantoj pri diversaj etnoj, lingvoj parolataj en ties landoj, iliaj devenoj ktp. Notindas, ke ambaŭ samideaninoj, s-ino Montesinos kaj s-ino Chvátalová, finis siajn taskojn post kelktaga renkontiĝado kun partoprenantoj, foje en komisionoj. Samhore kaj ankaŭ en sekvintaj tagoj, kunsidis komitatanoj de ILEI por decidi rilate la aferojn de la ligo. Posttagmeze okazis la unua ekskurso al/en Aguegues. Aliaj vizititaj lokoj dum la aranĝo estis Adjarra, Bimins, Dangbo kaj ĉirkaŭaĵoj de Portonovo, kiuj ofertis al la vojaĝantoj tien buntajn vidindaĵojn. Inter la amuzaj eroj troviĝis muzikado kaj origamio: Hori, montrinte kolektitajn muzikilojn kaj ludilojn, aŭskultigis iliajn melodiojn, ludante kaj ludigante kelkajn instrumentojn. Kantoj kaj manklakoj akompanis, kio amuzis ĉiujn. Estis okazo ankaŭ konatiĝi kun la arto de paperfaldado. Tion prezentis ges-anoj "Mayuko kaj aliaj", kiuj instruis kiel havi diversajn formojn de objektoj (birdoj, kovertoj) per paperfaldoj. En la antaŭlasta tago de la konferenco (lundo, la 4-a de aŭgusto) antaŭis la solenan fermon ĝenerala asembleo, dum kiu disdoniĝis atestiloj pri la ekzamenoj. Post tio la partoprenantoj markis la eventon plantante unu arbidon en la konferenceja domo Songhai-centro. La vespero estis agrabligita per spektaklo (kantoj, dancoj, tamtam-ludoj, vestoj) de loka teatra grupo tre ŝatata de konferencanoj, kiuj senhezite imitdancis. La oficiala disiĝo ekis en la posta tago tuj post la matenmanĝo. Mi pasigis belajn momentojn en Portonovo, renkontante multajn gesamideanojn el diversaj landoj kun kiuj mi lernis, babilis, ludis, amuziĝis, manĝis, kaj partoprenis ĉiajn programerojn.

Ewoé Sagbadjelou (fonto: IPR)

IMPRESOJ DE EKSTERAFRIKANOJ PRI ILEI-KONFERENCO EN BENINO

El Svislando

Mi malkovros Afrikon. Mi neniam estis tie. Tio mankas en miaj scioj, miaj spertoj. Do, ek! Mi iru! Iuj diras al mi, ke mi ne eltenos... ĉar mi kutimas organizi mian tempon plene kaj precizege laŭ svisa maniero... eble iom pedanta...

Post la UK mi iris trajne al la flughaveno Amsterdam Schiphol kaj havis de tie aviadilon al Parizo kaj poste al Benino. Kiam la radoj de la aviadilo tuŝis afrikan grundon, estis emocia momento por mi. Kiam mi metis mian unuan piedon sur afrikan terenon, mi preskaŭ ploris.

Mi alvenis tage. Finfine elirante el la flughaveno post ricevo de mia valizo kaj akiro de loka mono, jam estis mallumo. Tiel estas, kiam oni estas proksime de la ekvatoro. Mi iris aŭte de Cotonou al Portonovo, 30 kilometrojn en 60 minutoj. Freneza trafiko: Preskaŭ neniu lumo ĉestrata, ne ĉiam lumo sur la vehikloj, amaso da vehikloj iuspecaj, multaj motorcikloj, senorda ĥaosa trafiko... Borde de la strato malhelaj siluetoj marŝantaj...! Mi alvenis al la Songhai-centro, instituto por lertigi kamparanojn. Ĝin mi malkovris la sekvan matenon. Belega loko! Dek kvin hektaroj da kulturo kaj bredado (fiŝoj, kokoj, porkoj). Ĉio bela kaj en ordo, pura kaj bone flegata. Mi multe fotis kaj nun kontaktiĝas kun similtipa lernejo en mia kantono (*Ecole des métiers de la terre et de la nature*) por proponi ĝemeliĝon de la du establoj. Mi vivis ĉe tiu en Afriko dum dek tagoj. Mi iom promenis en najbaraj stratetoj . Por atingi ilin, mi devis transiri ĉefstraton trafikriĉan. Tion mi ne sukcesus sola: mi iris kun afrikano kaj tenis lian manon, kiel infano!

La lastan tagon, kolego de la ILEI-konferenco portis min veturile al la flughaveno. Dumtage. Ŝoko: Tiam mi malkovris la malriĉecon kaj malpurecon de la urboj. Tia estas la lando Benino. La Sonhai-centro bela oazo, escepto.

La ILEI-konferenco estis interesa. Mi organizis ekzamensesion kun helpo de franco kaj de japano. Prave la skipo devas esti internacia. Mi ĝuis la interparoladon kun diversaj afrikanoj. Ili venis el Benino, Ganao, Ebura Bordo, Togolando kaj Burundio. Fotoj montras la konferencanojn, kiam ili plantas la Arbon de Esperanto. Nun mi fariĝis konsilanto de la Afrika Komisiono de UEA. Estas granda honoro por mi kaj mi esperas, ke mi povos efike helpi. Mi estas verkanta broŝuron kun titolo "Afrikanoj kaj mi". Tie mi rakontos tion, kio okazis al mi en kontakto kun afrikanoj ekde mia junaĝo.

Mireille Grosjean

El Japanio

Kiam mi decidis partopreni en la ILEI-konferenco, mi ne estis tiel pozitiva. De la lasta somero mi estas estrarano de UEA pro landa kaj regiona agadoj, kaj mi volis scii, kia estas la situacio en Afriko. Dum la estrara kunsido en Roterdamo en aprilo, neniu estrarano publikigis sian intencon pri la konferenco, do mi duon-devige levis mian manon. Ankaŭ la fakto, ke sinjorino Saito Tume (japanino) frue decidis partopreni en ĝi, puŝis min antaŭen.

Tiu vojaĝo estis mia unua vojaĝo al Afriko, do ĉio estis tre interesa. Komence mi estis timema pro malario kaj diareo, ĉar la japana ministerio pri sano multe timigis min pri tiuj teruraj malsanoj. Tamen la konferencejo kaj tiea restoracio estis liberaj de moskitoj kaj tre pure tenataj, do mi pli kaj pli alkutimiĝis al la vivo tie, tiel ke mi multe manĝis krudajn legomojn kaj fruktojn, kiujn la ministerio admonis al ni ne manĝi.

Antaŭ la alveno al Benino, mi esti multe informita pri la malharmonio inter la Centra Oficejo de UEA kaj iu grupo en Togolando. Tio estis temo eĉ dum komitata kunsido en la UK; tamen en Benino mi rimarkis, ke la afrika movado tute normale kaj glate progresas sen ia ajn ombro de tiu grupo. Mi sciis, ke en Benino kaj Togolando la movado bone progresas, kaj kiam mi aŭdis pri la movado en Burundio, mi pli surpriziĝis. Tie estas 1500 esperantistoj, el kiuj 300 estas membroj de la landa asocio de Brundio. Lernintoj de Esperanto en la urboj, revenintе al siaj vilaĝoj, tuj starigas kurson kaj tie tuj naskiĝas novaj esperantistoj. Tiel neniam okazas en Japanio kaj ankaŭ ne en eŭropaj landoj. Al la kongreso venis kvar knaboj. Ili diris, ke hejme ne estas elektro kaj ke por atingi retejon ili bezonas iri tri horojn piede. Tiamaniere al ili mankas bona kondiĉaro kaj materialoj pri Esperanto, do helpi ilin estas tasko de esperantistoj en progresintaj landoj. Alia surprizo estis, ke malgraŭ la malbona situacio multaj afrikaj partoprenantoj bone parolas Esperanton.

Estas ĝojiga afero, ke la ILEI-konferenco havis internacian etoson dank' al la partopreno de ne-afrikanoj. Tiuj ĉi respondecis pri kunsidoj pri verkado, konversacio, instruado, interŝanĝo de kulturoj (manĝaĵoj kaj lingvoj) ktp. Inter tiuj ĉi ankaŭ japanoj kontribuis per kvar kunsidoj. Tiu ILEI-konferenco estis la unuafoja internacia Esperanto-aranĝo en Afriko iam okazinta, kaj ĝi sukcesis per la kunlaboro de esperantistoj el diversaj landoj. Mi esperas, ke profitante tiun konferencon, afrikaj esperantistoj pli vigle kaj konstante agados en la internacia scenejo. Mi dankas al la organizantoj kaj LKK-anoj pro la bona aranĝo.

Hori Yasuo

***

EĤOJ EL DIVERSAJ REGIONOJ AFRIKAJ

KONGRESO EN MADAGASKARO

Kun granda ĝojo mi informas vin pri tio, ke bonorde okazis en Vatomandry nia nacia kongreso, al kiu aliĝis kvardeko da partoprenantoj el Antsiranana, Toamasina, Ambatondrazaka, Mahajanga, Antananarivo, Ambalavao, Fandriana, Vatomandry kaj Mahanoro, kaj el Italio kaj Francio. La kongreso komenciĝis la 12-an kaj finiĝis la 16-an de aŭgusto 2008.

Krom diversaj programeroj pri lingvoinstruado, ekumena diservo, ekskurso, vesperaj amuziĝoj kaj sesio de Internacia Ekzameno de ILEI/UEA, okazis ankaŭ gravaj elektoj:

1. pri la renovigo de la UME-estraro, en kiu estis elektita kiel prezidanto Fidilalao Henriel, kiel sekretariino Ralalarisoa Justine, kaj kiel kasisto Ramanandimbimaro Pierre;
2. pri la renovigo de la junulara sekcio MEJA (Malagasa Esperanto-Junulara Asocio), en kiu estis elektita kiel prezidantino Ralalasoa Hasina, kiel sekretario Ravoninjatovo Mbelo Hery, kaj kiel kasisto Julien Gasy (Rajules);
3. pri la starigado de la asocio katolika MUKE (Malagasa Unuiĝo de Katolikaj E-istoj), en kiu estis elektita kiel prezidanto Julien Gasy (Rajules); kaj
4. pri la starigado de la asocio evengeliista AM.E (Asocio de Malagasaj Evangeliistoj), en kiu estis elektita kiel prezidantino Pastorino Mioranantenaina.

Ni povas paroli pri sukceso kaj aparte menciindas la amika kaj varma etoso, kiu unuigis nin en la kongresejo.

Ni estas preparontaj pli detaligitajn raportojn pri tiuj eventoj kaj aperigos ilin en niaj venontaj informoj, sed atendante, estas grave por ni esprimi ĉi tie niajn sincerajn dankojn pro via helpo kaj ĉeesto por ke tiu kongreso sukcesu en ĉiuj flankoj. Via kontribuo ne estis vana ĉar la loka E-movado refortiĝos!

Amike kaj samideane,

Fidilalao Nenriel (prezidanto de UME) kaj Ralalarisoa Justine (sekretariino de UME)

***

OPINIOJ

KIAL NEŬTRALA LINGVO EN AFRIKO?

Historie kaj geografie, ĉie kaj ĉiam oni alte kaj ironie (ofte) asertas ke Afriko estas la "patrino de la homaro". Kaj ĉiu el ni fieras pri tiu ĉi atributo farata al nia karega kontinento. Veras ke en Afriko ne nur ekzistas krudaj materialoj, sed ankaŭ ekzistas respektegindaj kaj kuraĝaj homoj kiuj ĉiutage impetege kaj flame laboradas por hisi altnivelen Afrikon. Sed bedaŭrinde nia kontinento suferegas de iu gravega malsano, kiu estas la neinterkompreniĝo de ĝiaj gefiloj.

Ĉar de Oriento al Nordo kaj de Okcidento al Sudo, ĉiam estas teruraj okazintaĵoj, kiuj estas: malsanoj, militoj inter gentoj, kaj malsategoj.

Tamen en tiu ĉi latenta perspektivo, ĉiu afrikano esperegas kaj sopiregas al pli bonaj vivkondiĉoj. Veregas ke lingvo estas komunikilo kaj identigilo, kiel diras la lingvistoj. Sed mi diras aldone ke lingvo estas vojo al progreso kaj prospero, do al paco. Tiel necesas ke oni nepre uzu unu solan kaj neŭtralan lingvon en Afriko. Tamen, pro la plimulteco de lingvoj en Afriko, oni ne elektu iun jam ekzistantan lingvon afrikan: oni elektu neŭtralan lingvon kiel Esperanton. Se oni hazarde elektus afrikan lingvon, tio nepre ne nur kaŭzus intergentajn militojn, sed ankaŭ certe fajrigus la tutan Afrikon (ĉar la elekto estus pretervola kaj arbitra). Do mi konsilas ke almenaŭ Afriko estu neŭtrala lingve. Jen pli ol dek jarojn niaj registaroj ĉiam kunvenadas, elspezante monon de la imposto-pagantoj, pro (laŭ ili) afrika unueco kaj ankaŭ pro la integriĝo de la afrikaj ekonomioj. Vane, fi al ili, ĉar dum la kunvenegoj iuj potencaj landoj afrikaj ĉiam pretas tuj minac-ordoni siajn superregadojn, kaj alie tiuj laŭdiraj evolulandoj ĉiam cedemaj oferadas ĉion, pro obeemo al siaj mastroj.

Notindas ke dum tiuj kunvenegoj okazas ke la landoj kiuj havas saman oficialan lingvon (kolonian lingvon) ĵaluze kaj energie defendas siajn vidpunktojn kaj neniam akceptas fari kelkajn koncesiojn. Pro tio ofte tiuj politikaj kunvenegoj nenion alportas al la evoluado de nia kontinento, kiu bedaŭrinde jam fariĝis rubejo de vanaj revoj kaj falsaj demagogiaj ideoj.

Do karuloj miaj, karaj samkontinentanoj: por ke nia kontinento rapidege progresu kaj prosperu, ni agadu diversnivele por disvastigi Esperanton en Afriko, atentigante niajn landajn registarojn pri la valoro de Esperanto, ne nur en la lernejaj medioj sed ankaŭ en ĉiu homa sfero.

Antoine Kouablan

ESPERANTISTOJ NE ESTU MALHELPO POR LA EVOLUO DE SIA PROPRA MOVADO

Iu nekristano el Azio deklaris, ke li ege amas instruojn el la Biblio sed ne amas kristanojn. Tiu anekdoto memorigas al mi similan etoson kiu regas ene de la Esperanto-komunumo, precipe en Afriko. Strategio kiun uzas kelkaj afrikaj esperantistoj por interesigi homojn al Esperanto kelkfoje similas al religia aŭ politika prozelitismo. Jenaj frazoj ofte elfluas de tiaj homoj: "Post kelksemajna lernado de Esperanto, vi estos tute bonvena kaj sen malhelpo en Eŭropo", "Multaj okcidentaj esperantistoj tuj pretas subteni vin finance", "Pere de Esperanto vi ricevos internacian pasporton por vojaĝi ien ajn", "Per neregistara organizo oni facile povas konvinki okcidentanojn financi nian fiktivan projekton", ktp. Finfine homoj neesperantistaj alkuras al la movado kun la espero, ke ili iam atingos la paradizan Eŭropon, aŭ ke iu okcidenta mecenato iam sendos kelkajn dekojn da miloj de dolaroj. La strategio verŝajne sukcesas kelkfoje, ĉar la mecenato ofte ne kapablas informiĝi pri la vereco kaj taŭgeco de la informoj ricevitaj; aŭ eble pro tro da entuziasmo, ke homoj el foraj landoj ankaŭ lernas Esperanton. Kiel unu el la aktivaj esperantistoj afrikaj, mi opinias, ke necesas kanaligi aŭ orientigi ĉiun helpon al la bonfarto kaj progreso de la movado en Afriko. Mi ne parolas pri individua helpo al iu en Afriko; tio estas, se iu okcidentano decidas helpi iun pro persona kialo, tiu rajtas fari laŭ sia bontrovo. Sed, se la intenco de tiu estas enradikigi Esperanto-movadon, ĉu por instrui la lingvon, ĉu por agadi (ĉe plantado de arboj ktp) por promocii la lingvon, estus rekomendinde ke oni donu al si strategion por kontroli ĉu la mono estas efektive uzita por la celo antaŭe difinita. Strategioj por kontroli tamen ekzistas, eĉ se oni ne loĝas en tiaj landoj. La CO kaj AO pretas disponigi strategiojn.

Jean Codjo

CETERAĴOJ

LETERKESTO: PLIA EKSTERAFRIKA KUNLABORANTINO

Mi estas tute freŝa konsilanto de la Afrika Komisiono. Mi estas ege honorigita de tiu nomumo. Mi iom vidis, kiel Afrika Oficejo funkciis en Togolando. Mi ne multe scias, kiel AO nun funkcias en Benino. Tamen, havu paciencon!! Tian laboron oni devas malkovri, eklerni, trejni. Do la kunlaborantoj de la nuna AO bezonas tempon por tio. Sciu, ke ĉe ni oni konsideras, ke iu inĝeniero eklaboranta en firmao alportas fruktojn post *kvin* jaroj...!! Do, havu paciencon! Vi povus klare priskribi tion, kion vi bezonas. Vi povus demandi, fari sugestojn, eble doni konsilojn, eble helpi. Ni ĉiuj kunlaboru kune. Ĉar mi zorgas pri informado en franclingva Svislando, mia komputilo estas plena je dokumentoj en la franca pri Esperanto. Mi klopodos sendi ilin iom post iom al Jérémie por Burundio, al Antoine por Ebura Bordo, al Francis por Benino, al Moïse por Togolando, ktp. Eble endos iom ŝanĝi enhave, eble ne. Vi vidos. Mi nun prilaboras mian blogon mirejo.blogspot.com. Tamen la ĉapitro pri Afriko ankoraŭ ne pretas. Mi finos ĝin baldaŭ. Mi havis en Portonovo kontaktojn kun liberianoj, du junaj viroj. Ili lernas Esperanton nun. Ĉu jam ekzistis esperantistoj en Liberio? Ĉu iu scias? Okaze ke jes, bv. informi min.

Elkore salutas
Mireille Grosjean

MEMORAĴO POR NIAJ GEAMIKOJ

En la Esperanto-lernejo Jules Verstraeten jam instaliĝas de pli ol kvar jaroj tradicio laŭ kiu gelernantoj, ĉu nunaj ĉu iamaj de la lernejo, konstruigas monumenton por memorigi siajn gravajn geamikojn, kiuj ĉefe helpis aŭ kontribuis al realiĝo de projekto en la vilaĝo Codji (Koĝi). Du el la geamikoj (Henning Hauge el Danio-Germanio kaj Jules Verstraeten el Belgio) forpasis, sed ili eterne kuŝas en Codji, kie certe neniu forgesos ilin.

Foto montras André Gokan (maldekstre), iama lernanto de la lernejo kaj nun ĝenerala sekretario de la junulara sekcio. Isidore (dekstre) estas ankaŭ iama lernanto de la lernejo.

LA KURSO *GERDA MALAPERIS* KAJ LA ALIAJ INSTRUILOJ UZATAJ DE LA AFRIKA OFICEJO DE UEA

La Afrika Oficejo de UEA sendas al petantoj la jenajn kursolibrojn:

– unugrada en la franca: *Cours de langue internationale espéranto*.
– unuagrada en la angla: *The international language Esperanto: A Course*.
– duagrada en la franca: *Gerda malaperis* kun klarigoj en la franca.
– duagrada en la angla: *Gerda malaperis* kun klarigoj en la angla.

Krome la Afrika Oficejo dissendas diskojn kun la prononco de *Gerda* al instruistoj.

Nuntempe sekvas la kurson *Gerda malaperis* proksimume 100 homoj en pluraj afrikaj landoj, ĉefe en la franclingvaj.

Post la kurso *Gerda* la lernantoj devos legi du librojn, unu pri historio de Esperanto en Afriko kaj unu pri instrumetodoj.

Jen la libro pri historio, kiel ĝin prezentas la katalogo de la Libroservo de UEA:

	Afero de espero
Titolo	Konciza historio de la Esperanto-movado en Afriko
Aŭtoro	Heidi Goes
Kategorio	Movado
Prezo	9.00 €, triona rabato ekde 3 ekz.
Eldonloko, jaro	Rotterdam, 2007
Eldoninto	UEA
Klarigoj	La unua provo de historio de la E-movado sur la nigra kontinento; kovras la periodon de la komenco ĝis la jaroj 1990.
ISBN/ISSN	978929170969
Formato	86 paĝoj, 21 cm
Karakterizoj	Ilus
Recenzoj	Recenzoj mankas. Aldonu

Heidi Goes
AFERO DE ESPERO
Konciza historio de la Esperanto-movado en Afriko
UEA

***

Viajn komentojn, konsilojn, sugestojn kaj raportojn pri okazintaĵoj en via urbo aŭ lando bonvolu sendi al la redakteja adreso: afrika.oficejo@co.uea.org aŭ aerpoŝte al:

Afrika Oficejo, BP. 416 Lokossa-Mono, Benin
tel./fakso: +229 224 10 229

***